

Bůh nemůže projít kolem, aniž by hledal ztracené

Papež František pokračuje v týdenních katechezích o „Ježíši Kristu, naší naději“ a rozjímá o Ježíši, který se setkává s postavami z evangelia. Hlavní postavou tohoto týdne je Zacheus, který podle Františka zaujímá specifické místo v jeho duchovní cestě.

02.04.2025

Drazí bratři a sestry,

pokračujeme v úvahách o Ježíšových setkáních s některými postavami z evangelia. Tentokrát bych se rád zaměřil na postavu Zachea: epizodu, která je mi obzvlášť blízká, protože zaujímá zvláštní místo na mé duchovní cestě.

Lukášovo evangelium nám Zachea představuje jako člověka, který se zdá být beznadějně ztracený. Možná se tak někdy cítíme i my: postrádáme naději. Zacheus však zjistí, že Bůh už ho hledá.

Ježíš totiž sestoupil do Jericha, města ležícího pod hladinou moře, považovaného za obraz podsvětí, kam se vydal hledat ty, kdo se cítí ztraceni. A skutečně, Zmrtvýchvstalý Pán i dnes sestupuje do pekel, do míst války, do bolesti nevinných, do srdcí matek, které vidí umírat své děti, do hladu chudých.

Zacheus se v jistém smyslu ztratil, možná se špatně rozhodl nebo ho

život postavil do situací, z nichž se těžko dostává. Lukáš totiž trvá na popisu vlastností tohoto muže: nejenže je celníkem, tedy tím, kdo pro římské okupanty vybírá daně od svých spoluobčanů, ale je dokonce vrchním celníkem. Jako by tím (evangelista) chtěl říci, že se jeho hřích násobí.

Lukáš pak dodává, že Zacheus je bohatý, čímž naznačuje, že zbohatl na úkor druhých a zneužil svého postavení. To vše má však své důsledky: Zacheus se pravděpodobně cítí všemi odstrkovaný, opovrhovaný.

Když se Zacheus dozví, že městem prochází Ježíš, pocítí touhu spatřit ho. Neodvažuje si však představit, že by se s ním setkal; stačilo by mu, kdyby se na něj z dálky podíval. Naše touhy ale narážejí i na překážky a nejsou automaticky naplněny: Zacheus je malé postavy! Taková je naše realita, máme omezení, se

kterými se musíme vyrovnat. A pak jsou tu druzí, kteří nám někdy nepomohou: Zacheovi brání dav, aby Ježíše zahlédl. Možná je to i trochu odvěta lidí stojících v onom zástupu.

Ale když máš nějakou silnou touhu, neklesáš na mysli. Najdeš vždy nějaké řešení. Chce to ale odvalu a nestydět se, chce to trochu dětské prostoty a nepříliš velké starosti o vlastní pověst. Zacheus právě tak jako dítě vyleze na strom. Musel to být dobrý vyhlídkový bod, hlavně aby mohl pozorovat, aniž by ho někdo zahlédl, protože se skrýval za větvemi.

Ale když jde o Pána, vždycky se stane něco nečekaného: Ježíš, když se přiblíží, vzhledne. Zacheus se cítí odhalen a pravděpodobně očekává veřejné pokárání. Lidé v to možná doufali, ale jsou zklamáni: Ježíš požádá Zachea, aby okamžitě sestoupil dolů, téměř se diví, že ho

vidí na stromě, a řekne mu: „Dnes se musím zastavit v tvém domě!“ (*Lk 19,6*) Bůh nemůže projít kolem, aniž by hledal ztracené.

Lukáš zdůrazňuje radost v Zacheově srdci. Je to radost člověka, který pocítil, že je na něj pohlíženo, že je uznáván a především, že mu bylo odpuštěno. Ježíšův pohled není pohledem výčitky, ale milosrdenství. Je to ono milosrdenství, které je pro nás někdy těžké přijmout, zvláště když Bůh odpouští těm, kteří si to podle našeho názoru nezaslouží. Reptáme, protože bychom chtěli Boží lásce klást meze.

Ve scéně doma Zacheus po vyslechnutí Ježíšových slov o odpuštění vstane, jako by vstal ze svého stavu smrti. A vstává, aby učinil závazek: vrátit čtyřikrát to, co ukradl. Nejde o cenu, kterou je třeba zaplatit, protože Boží odpuštění je zdarma, ale o touhu napodobit Toho,

od něhož pocítil lásku. Zacheus se zavazuje k něčemu, k čemu nebyl povinen, ale činí tak proto, že si uvědomuje, že je to jeho způsob lásky. A dělá to tak, že propojuje římské zákonodárství týkající se krádeže a rabínské zákonodárství týkající se pokání. Zacheus tedy není jen mužem touhy, ale také tím, kdo umí podnikat konkrétní kroky. Jeho záměr není obecný nebo abstraktní, ale vychází z jeho vlastního životního příběhu: podíval se na svůj život a určil bod, od kterého má začít svou změnu.

Drazí bratři a sestry, učme se od Zachea neztrácet naději, ani když se cítíme odstrčení nebo neschopní změny. Pěstujme v sobě touhu vidět Ježíše, a především se nechme najít milosrdenstvím Boha, který nás vždy hledá, ať už jsme se ztratili v jakékoli situaci.

RadioVaticana.cz / Rome Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
buh-nemuze-projit-kolem-aniz-by-
hledal-ztracene/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/buh-nemuze-projit-kolem-aniz-by-hledal-ztracene/) (04.08.2025)